

IRIS VAN DEN BERG LAAT NIETS AAN HET TOEVAL OVER

“Bij twijfel gaat de koe zo snel mogelijk de behandelbox in”

Een goede klauwgezondheid is de basis voor een goede melkproductie en vruchtbaarheid. Dat weet melkveehouder Iris van den Berg van Melkveebedrijf Treure uit Streefkerk als geen ander. Op het Zuid-Hollandse melkveebedrijf gaat dan ook veel aandacht uit naar de klauwen. Aandacht die zich terugverdient met gezondere koeien en een hogere productie.

Tekst: Gerben Hofman • Beeld: Intracare

Iris van den Berg runt het melkveebedrijf met 120 koeien en vijftig stuks jongvee samen met haar man en haar ouders. Er is werk genoeg op het bedrijf. In en om de stal, maar ook daarbuiten. Bijna alle machinewerk op de zestig hectare klei-op-veen wordt in eigen beheer gedaan. Van de zestig hectare is 56 hectare eigendom. Hiervan is vijf hectare maisland. Daarnaast wordt er nog vier hectare gehuurd waarop ook mais wordt verbouwd.

Loop op de robot houden

Voor een goed lopend melkveebedrijf moet het in de stal allemaal kloppen en daar zit Van den Berg dan ook bovenop. Klauwgezondheid heeft haar bijzondere aandacht. “Daar pluk je snel de vruchten van. Een koe die niet goed loopt, geeft minder melk en is minder vruchtbaar. We doen er daarom alles aan om klauwproblemen te voorkomen”, vertelt de melkveehouder. Het bedrijf in Streefkerk melkt met twee Lely-robots en past volledige weidegang toe. “Loop op de robots is heel belangrijk. Als de loop op de robot onvoldoende is, moet je koeien gaan halen. Dat kost je heel veel werk en ongemerkt heel veel geld.”

Het begint met genetica

Een goede klauwgezondheid begint volgens Van den Berg met de juiste genetica. Er wordt op het bedrijf al langere tijd gefokt op klauwgezondheid. Van den Berg gebruikt een

driewegkruising van Holstein, Montbéliarde en Viking Red. “De Vikings staan bekend om hun goede klauwgezondheid. Ze geven van die typische zwarte, harde klauwen. Die kunnen tegen een stootje en dat is de eerste winst.”

Invloed van goede voeding

Ook als het gaat om voeding kijkt de melkveehouder naar het belang van gezonde klauwen. “We kuilen zo netjes mogelijk in en besteden veel aandacht aan het correct afdekken van de kuilen. Dit om schimmelvorming te voorkomen. Schimmels in de kuil betekent een minder goede ruwvoeropname, dus minder goede opname van belangrijke mineralen en spoorelementen.” Van den Berg voert standaard biotine mee. Dat is een vitamine die een heel positieve invloed heeft op de klauwgezondheid.

Een passende voeding in de droogstand is volgens de melkveehouder ook essentieel voor een optimale klauwgezondheid. “Een juist droogstandsrantsoen is sowieso de basis voor een goede lactatie. De koe pakt het beter op. Je hebt minder problemen met bijvoorbeeld de nageboorte, maar ook minder problemen met de klauwen.” Melkgevende koeien krijgen een rantsoen volgens de Constant Robot Feeding-strategie. Dit betekent een hoog basisrantsoen en weinig krachtvoer. Dit om pieken in de pens te voorkomen. “Voer je relatief veel krachtvoer in één keer, dan kan de pH in de pens onder

de 2 schieten en krijg je pensverzuring, met alle gevolgen van dien, ook voor de klauwgezondheid”, vertelt Van den Berg.

Direct aanpakken

De derde pijler onder de klauwgezondheid op het bedrijf is de directe aanpak van mogelijke probleemkoeien. “Twee keer per jaar komt de klauwverzorgers hier voor een koppelbehandeling. De rest van het jaar doe ik het in principe zelf. We hebben daarvoor een eigen box aangeschaft. Ik behandel niet elke koe preventief. Dan kom ik in tijdnood. Maar als ik iets twijfel aan de klauwgezondheid van een koe, dan wil ik die zo snel mogelijk in de behandelbox hebben. Signalen die mij wijzen op een mogelijk probleem met de klauwen zijn een afwijkende stand van de klauw, een koe die in de box blijft staan, ophaalkoeien of een uierontsteking. Onlangs constateerde mijn man dat er vlokken zaten in het filter van de melkrobot. Ik had gelijk het vermoeden van welke koe deze afkomstig waren en dat vermoeden klopte. Het was een koe die wat minder goed liep. Gevolg: de koe kwam minder vaak naar het voerhek, de voeropname zakte in, en de koe ging niet op tijd naar de robot. Zo krijgt de uiergezondheid een knauw als er iets met de klauwen is. Direct aanpakken dus.”

Ruime ligplaatsen en voldoende ruimte

De huisvesting is de vierde succesfactor

voor een goede klauwgezondheid op het Zuid-Hollandse bedrijf. "We hebben een stal die voldoet aan de Maatlat Duurzame Veehouderij. Koeien zijn bij ons verzekerd van ruime ligplaatsen en voldoende ruimte om te draaien. We zitten ruim in de vreetplaatsen. Zo voorkomen we concurrentie aan het voerhek. Met name vaarsjes komen zo minder snel in de problemen."

Mortellaro altijd op de loer

Kreupele koeien komen op het bedrijf in Streefkerk niet veel voor. Tussenklauwontsteking kennen ze er niet. Als er een keer een kreupele koe is, dan betreft het vaak een dikke poot door een verstapping of een gewrichtsontsteking. Mortellaro komt ook wel eens voor. "Dit zit in de omgeving, daar kom je niet vanaf. Als de weerstand even minder is, kan het toeslaan. Het enige wat je kunt doen is je koeien er goed tegen beschermen. De ene koe is er gevoeliger voor dan de andere", weet Van den Berg. Om problemen te voorkomen past de melkveehouder regelmatig een voetbad toe. In de winter minimaal één keer per week.

"Veel melkveehouders beginnen pas met voetbaden als er Mortellaro-gevallen zijn. Wij niet. We willen het voor zijn."

Van den Berg gebruikte in het voetbad tot nu toe zinksulfaat in het voetbad, maar kreeg van haar leverancier onlangs Intra Hoof-fit Bath. "Dit wil ik zeker gaan proberen. Ik hoor dat het goed werkt en dat het geen nadelige effecten op de mestput heeft." Van den Berg heeft ook positieve ervaringen met Micraderm als preventief middel in de klauwgezondheid. "Ik ben erg tevreden over de spray. Het helpt de klauwen in goede conditie te houden, het droogt snel op en blijft goed zitten. Er zit geen antibiotica in, zodat je geen problemen krijgt met melkleveranties. Bovendien willen we met elkaar het antibioticagebruik in de veehouderij naar beneden krijgen. Door deze spray te gebruiken hopen we daar een stukje aan bij te dragen."

Is er toch een Mortellaro-geval, dan wordt die door Iris onmiddellijk aangepakt. Na goed schoonmaken van de klauw behandelt ze deze met Intra Hoof-fit Gel en pakt de klauw

goed in, zodat deze schoon blijft en de gel goed haar werk kan doen. Intra Hoof-fit Gel dringt diep door tot de kern van de ontsteking en geneest de klauw.

"Het smeert gemakkelijk, heeft een sterke hechting en doet precies wat het moet doen", aldus Van den Berg. Naast Mortellaro kan de gel ook worden ingezet bij andere klauwaandoeningen. Ook dit product is antibioticavrij.

Het betaalt zich terug

Een proactieve focus op klauwgezondheid geeft rendement. Dat wordt onderstreept door de technische cijfers op het bedrijf van Van den Berg. Afgelopen jaar lag het vervangingspercentage op slechts elf procent. De gemiddelde leeftijd van de koeien is vijf jaar en elf maanden. De gemiddelde leeftijd waarop koeien worden afgevoerd is acht jaar en vier maanden. In het jaaroverzicht van 2023 lag de gemiddelde melkproductie per koe op 9.600 kilogram met 4,35 procent vet en 3,56 procent eiwit. "Voor dit jaar ligt de prognose op 10.000 kilogram. We zetten de puntjes op de i en dat zie je terug." •

Bedrijf: Melkveehouderijbedrijf Treure
Plaats: Streefkerk (Zuid-Holland)
Oppervlakte: zestig hectare, waarvan negen hectare mais
Aantal melkkoeien: 120 plus vijftig stuks jongvee
Melkproductie: gemiddeld 9.600 kilogram met 4,35 procent vet en 3,56 procent eiwit

Aanleiding bezoek: Op melkveehouderijbedrijf Treure gaat veel aandacht uit naar klauwgezondheid. Dat betaalt zich terug in mooie resultaten.

Mortellaro komt niet vaak voor op het bedrijf. Als er een geval is, wordt de klauw schoongemaakt en behandeld met Intra Hoof-fit Gel en vervolgens goed ingepakt.